

Ruhsal, zihinsel, duygusal , bedensel nedenlerle yaşlılarından önemli oranda farklılıkları olan bu nedenle yaşlıları ile aynı eğitimi alamayan çocuklara ayrı bir ortamda veya yaşlıları ile aynı ortamda kaynaştırma yolu ile verilen eğitime özel eğitim denmektedir.

Özel eğitime ihtiyacı olan çocukları beş gruba ayırabiliriz.

- 1- Zeka kapasiteleri normal olmasına rağmen özgül öğrenme bozukluğu nedeni ile yeterince öğrenemeyenler.
- 2- Zeka kapasiteleri normal olmasına rağmen işitme, görme ve bazı fiziksel sorunları nedeni ile özel eğitime ihtiyaç duyanlar.
- 3- Zeka geriliği nedeni ile özel eğitime ihtiyaç duyanlar.
- 4- Çeşitli ruhsal ve davranış sorunları nedeni ile özel eğitime ihtiyaç duyanlar.
- 5- Zihinsel kapasiteleri yaşlılarından önemli ölçüde ilerde olanlar.

Yaşına uygun olarak gelişen çocuklar, aileleri içinde ve normal toplumsal ortamda altı yaşına kadar öğrenmelerini sürdürmektedirler.Bu durum bir eğitim faaliyetidir; ve ömür

boyu sürmektedir.Altı yaşından itibaren ise bir plan ve program dahilinde öğretmenler tarafından

eğitim ve öğretim faaliyetlerine başlanmaktadır.Yaşlılarından önemli ölçüde

farklılığı veya

geriliği olan çocuklara, farklılıklarına göre farklı öğretim programları uygulanmaktadır. Hafif düzeyde zeka geriliği, orta düzeyde zeka geriliği, ağır düzeyde zeka geriliği

, otistik çocuklar için farklı eğitim programları bulunmaktadır.

Bu alanlarda eğitim görmüş eğitimciler tarafından

bu programlara göre, devlete ait eğitim kurumlarında veya özel eğitim merkezlerinde

eğitim ve öğretim yapılmaktadır. Gelişimi

normal olan
çocukların

okul eğitimi ve öğretimi altı yaşında başlamaktadır. Yaşlılarından geri olan çocuklara ilgili uzmanlar tarafından

erken yaşlardan itibaren
eğitim verilmesi gerekmektedir. Ayrıca çocuğun durumu hakkında

ilgili doktorlar, eğitimciler aileyi bilgilendirmeli ve ailenin yapabilecekleri anlatılmalıdır. Örneğin otistik tanısı konulan bir çocuğa, eğitimin mümkün olduğunca erken başlatılması gerekir. Eğitimi yapacak ilgili uzmanların

aileye de evde yapabileceklerini anlatmaları ve aile ile işbirliği halinde çalışmalarını gerekir. Aynı şey diğer alanlar içinde geçerlidir. Sorun konusunda ailenin bilgilendirilmesi, ailenin çocuğun durumunu kabullenmesi, olayın öneminin farkında olmadıklarından, umursamayan anne babalara durumun önemi ve

eğitimcilerin ve kendilerinin yapabilecekleri anlatılmalıdır. Tedavi ve eğitim sonucunda

nelerin olabileceği aile ile tartışılmalı ve ailenin

gereksiz beklentiler içine girmesi veya

ailenin bir sonuç alınamayacağı şeklinde bir düşüncesi var ise

bunun yanlışlığı da aileye

açıklanmalıdır.

Yaşlılarından çok ilerde bir zeka düzeyi olan veya çeşitli davranış sorunları olan çocuklara da

durumlarına uygun

özel eğitim uygulanması onların daha başarılı, uyumlu ve

daha üretken olmalarını sağlamaktadır.

Eğitim çocuğun doğduğu andan itibaren aile ortamında başlamaktadır. Herhangi bir özrü olan çocuğa ise her ailenin çocuğuna vermesi gereken eğitimden farklı olarak, özrüne göre hazırlanmış eğitim programlarının erken yaşlardan itibaren

uygulanması, özre bağlı fonksiyon kayıplarını olabilecek en az seviyeye

indirecek, çocuk aileye ve topluma daha az yük olacaktır. Özrüne uygun eğitim alan çocukların çoğu

iş ve sosyal yaşama katılmakta, çevreleri ile daha barışık, mutlu ve üretken bir yaşam sürmektedirler.

Dr.Mazlum Çöpür

Çocuk Psikiyatrisi Uzmanı